

Epidemiologische surveillance van *Yersinia*, 2017-2018

Auteurs: D. Van Cauteren, E. Ngyuvula Mantu, E. André

Hoofdpunten:

- De aantal gerapporteerde gevallen/100.000 inwoners steeg in 2017 en 2018 (2,7 gevallen/100 000 inwoners in 2017 en 3,0 gevallen/100 000 inwoners in 2018).
- De hoogste aantal geregistreerde gevallen/100.000 inwoners wordt gerapporteerd bij kinderen < 5 jaar.
- Het meest voorkomende pathogene serotype in België blijft *Y. enterocolitica* O: 3.

Sources d'information

De surveillance van *Yersinia* in België berust op de gegevens afkomstig van twee verschillende bronnen:

- Het [netwerk van peillaboratoria](#) rapporteert op wekelijkse basis het aantal gevallen van *Yersinia* spp. Dit netwerk maakt het mogelijk om de epidemiologische trends te volgen en wijzigingen te detecteren, maar is beperkt in microbiologische informatie met geen onderscheid tussen pathogene en niet-pathogene stammen.
- Het [Nationale Referentie Centrum \(NRC\) voor *Yersinia enterocolitica* et *Yersinia pseudotuberculosis*](#) voert bijkomende analyses uit indien nodig (bv. Identificatie biotype, serotype). Voor dit rapport werden de CNR-gegevens gebruikt betreffende stammen die als pathogeen werden geïdentificeerd (*Y. enterocolitica* serotype O: 3, O: 5.27, O: 9 en *Y. pseudotuberculosis*). *Y. pestis* (pest) wordt behandeld in een ander rapport (vector borne diseases).

Gevalsdefinitie

Isolaties van humane *Yersinia* stammen die doorgestuurd worden naar het NRC.

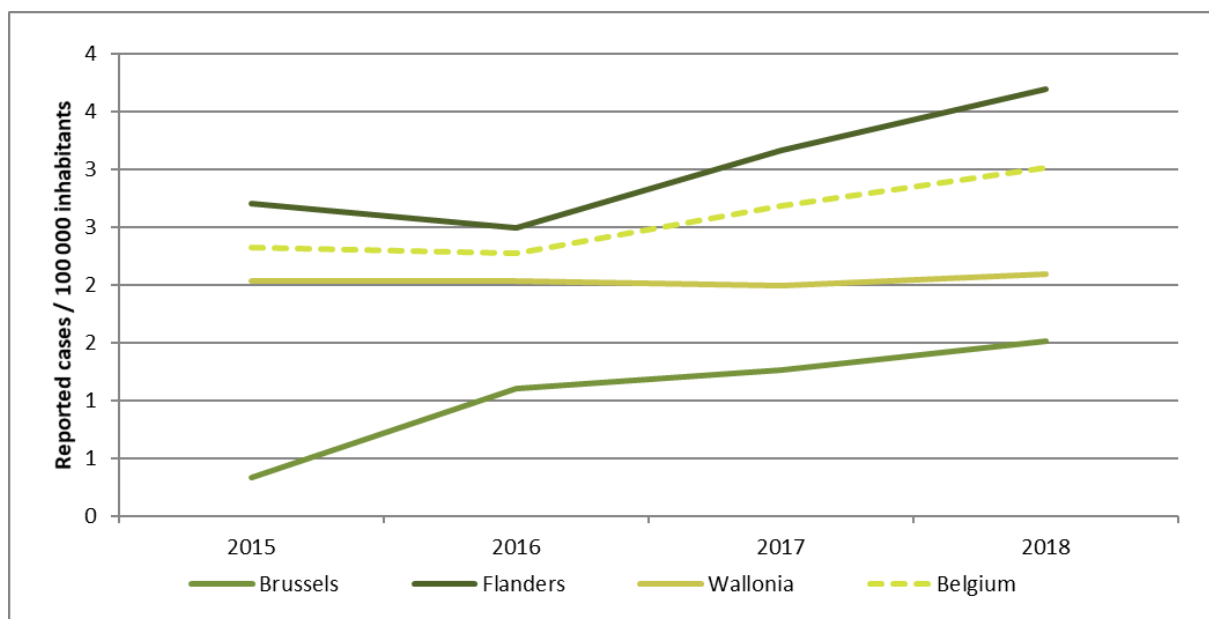
<https://ecdc.europa.eu/en/surveillance-and-disease-data/eu-case-definitions>

Resultaten van de surveillance 2017-2018

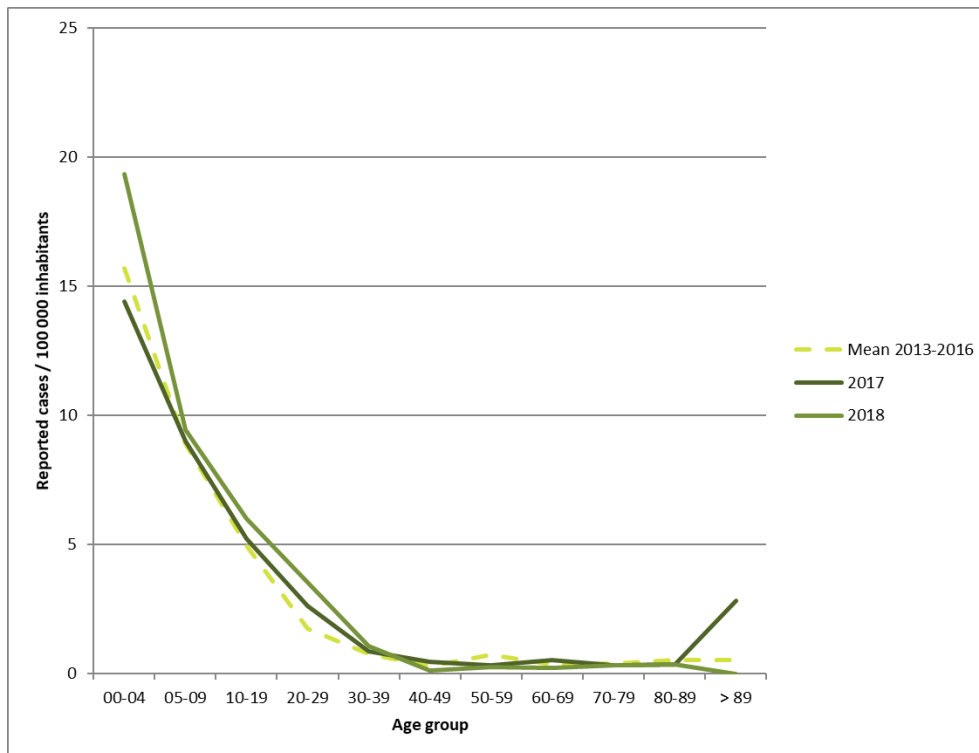
- Aantal gevallen: In 2017 werden 303 gevallen van *Yersinia* spp. (pathogene stam) gerapporteerd door het NRC (2,7 geregistreerde gevallen/100.000 inwoners). In 2018 waren dit 342 gevallen (3,0 geregistreerde gevallen/100.000 inwoners) (Figuur 1).
- Geografische spreiding: In Vlaanderen wordt een hoger aantal gevallen per 100.000 inwoners geregistreerd dan in beide andere regio's: 3,2 (2017) en 3,7 (2018). In Wallonië was het aantal registraties 2,1 (2017) en 2,0 (2018) en in Brussel 1,3 (2017) en 1,5 (2018) (Figuur 1).
- Leeftijd: Het hoogste aantal geregistreerde gevallen per 100.000 inwoners vond met terug bij kinderen jonger dan vijf jaar (Figuur 2).
- Geslacht: Er zijn geen belangrijke verschillen tussen de mannelijke en vrouwelijke bevolking: de genderratio (M/V) was 1,1 in 2017 en 1,2 in 2018.
- Serotypes: Het meest voorkomende pathogene serotype in België blijft *Y. enterocolitica* 0:3 (Tabel 1).

Figuur 1 : Aantal gerapporteerde *Yersinia* gevallen per 100.000 inwoners per jaar en per regio, België, 2015-2018.

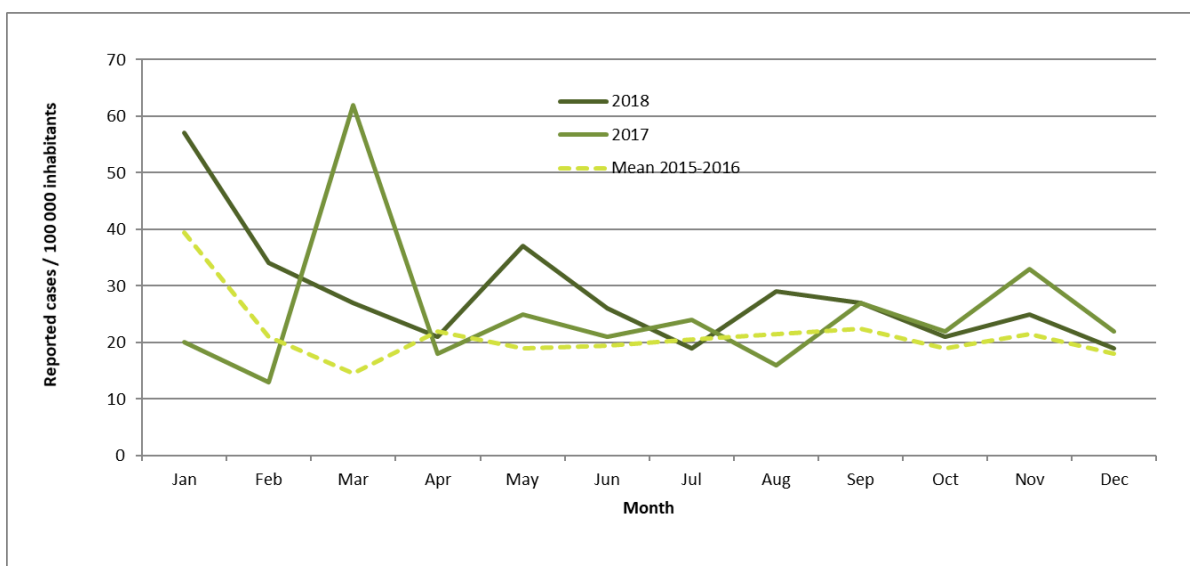
(Bron: Nationale Referentie Centrum)

Figuur 2 : Aantal gerapporteerde *Yersinia* spp. gevallen per 100.000 inwoners per leeftijdsgroep, België, 2013-2018
(Bron: Nationale Referentie Centrum)

Figuur 3: Aantal gerapporteerde *Yersinia* spp. gevallen per maand, België, 2015-2018.
(Bron: Nationale Referentie Centrum)

Tabel 1. Verdeling van pathogene serotypes van *Yersinia* spp. in België, 2013-2018

(Bron: Nationale Referentie Centrum)

Pathogenic serotypes	2013	2014	2015	2016	2017	2018
<i>Y. enterocolitica</i> O:3	291	303	210	217	273	304
<i>Y. enterocolitica</i> O:9	26	22	20	26	12	14
<i>Y. enterocolitica</i> O:5,27	2	2	5	7	2	0
<i>Y. pseudotuberculosis</i>	6	9	26	6	6	22
Total	325	336	261	256	293	340

Belang voor volksgezondheid

Yersinia spp. is de op twee na meest voorkomende oorzaak van bacteriële gastro-enteritis in Europa. Varkens worden als het belangrijkste reservoir van humane pathogene stammen beschouwd. De transmissie van het pathogeen verloopt orofecaal via de consumptie van water of voedsel dat met de bacterie besmet is of via direct contact met besmette mensen of dieren. Het eten van rauw of onvoldoende verhit varkensvlees is vaak een oorzaak van infectie bij de mens.

De symptomen van yersiniosis verschijnen na een incubatieperiode van ongeveer 5 dagen (van 1 tot 11 dagen) en bestaan uit diarree met koorts, braken en buikpijn. Bij oudere kinderen en jong- volwassenen kan recht iliacale fossa pijn appendicitis (pseudoappendicitis) nabootsen. Meestal verdwijnen de symptomen spontaan binnen 1-2 weken na het begin van de ziekte. Restletsels, zoals reactieve artritis, erythema nodosum of het syndroom van Reiter kunnen soms voorkomen.

Het aantal gerapporteerde gevallen/100.000 inwoners in België is iets hoger dan het Europese gemiddelde (1,8 gevallen/100.000). De serotypes van *Y. enterocolitica* die in België circuleren, zijn vergelijkbaar met de serotypes die werden waargenomen in Europa

Veel stammen die naar het NRC worden gestuurd, zijn niet-pathogeen. Dit toont aan dat het versturen van stammen ter bepaling van het serotype van belangrijk is om na te gaan of *Yersinia* verantwoordelijk is voor de klinische symptomen en of de patiënt moet worden behandeld enerzijds, maar anderzijds ook om te voorkomen dat personen die niet lijden aan yersiniosis onnodig worden behandeld.

Meer informatie

Algemene informatie over *Yersinia*:

- [Folder voedselinfecties voorkomen Agentschap Zorg en Gezondheid](#)
- [Informatie European Centre of Disease Prevention and Control \(ECDC\)](#)

Gegevens:

- België: [Epistat](#)
- Europa: [Surveillance atlas for infectious diseases - ECDC](#)

Diagnose: [Nationale Referentie Centrum \(NRC\) voor *Yersinia enterocolitica* et *Yersinia pseudotuberculosis*](#)